

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/140/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721200098
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8721200098.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. M. Q., G.. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., dieťa rodičov: otca B. Q., G.. XX.XX.XXXX, K. Š. XXX/XX, XXX XX A. K., a matky M. Q., G.. XX.XX.XXXX, K. Š.Á. XXX/XX, XXX XX A. K., právne zastúpený JUDr. Martinom Tomasom, advokátom, so sídlom ul. Francisciho 3288, 058 01 Poprad, za účasti K.. M. Q., G.. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX A. K., o schválenie právneho úkonu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k.14P/1/2021-72 zo dňa 03.06.2021, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa podaným návrhom na začatie konania domáhal schválenia právneho úkonu za maloletú, a to konkrétne darovacej zmluvy na nehnuteľnosť, ktorú v návrhu špecifikoval.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že K.. M. Q., brat maloletej, darovacou zmluvou zo dňa 11.01.2021 daroval maloletej nehnuteľnosti, ako sú uvedené v návrhu. Maloletá pritom konala v zastúpení otcom. V zmysle zmluvy darca vyhlásil, že sám bude naďalej splácať hypotekárny úver v zmysle záložného práva v prospech E. K. Q..A.. podľa Z. zo dňa 6.2.2018.

4. Rodičia iné mal. deti nemajú, matka je bez príjmu, príjem otca činí 1000,- eur mesačne, obaja sú nemajetní. Taktiež z obsahu spisu súd zistil, že K.. M. Q. požiadala o vykonanie exekúcie voči svojmu otcovi, ktorá sa vedie na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 75Ek/207/2021. Súd mal za to, že darovanie predmetnej nehnuteľnosti s ťarchou v rámci záložného práva nie je na prospech mal. dieťaťa. V danom prípade ani objektívne nie je v možnostiach a schopnostiach rodičov takúto povinnosť za mal. dieťa si plniť, keďže obaja sú nemajetní, voči otcovi sa dokonca vedie exekúcia vo výške 20.000,- eur.

5. Prehlásenie K.. M. Q., že naďalej bude splácať za mal. dieťa hypotéku, je právne irelevantné, pretože nemá žiaden zákonný vzťah k svojej mal. sestre a v tejto súvislosti súdu nedá opomenúť skutočnosť, že K.. M. Q.K., teda darca predmetnej nehnuteľnosti, bol rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 5T/62/2019-339 zo dňa 27.01.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove 6To/24/2020 zo dňa 01.07.2020 uznaný vinným z prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie

podľa § 259 ods. 1, písm. g/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 14 mesiacov. Jeho prehlásenie, ktoré navyše učinil v skúšobnej dobe, súd preto považoval za nedôveryhodné, navyše ničím nepodložené a pokiaľ sa zaväzuje uhrádzať splátky úveru za mal. dieťa, ktorého zákonným zástupcom je osoba a navyše aj jeho rodič, voči ktorej podal exekúciu, tak takéto konanie nemožno považovať inak ako za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

6. V neposlednom rade nemôže ostať bez povšimnutia fakt, že samotná matka ako zákonná zástupkyňa dieťaťa prejavila snahu participovať na tomto právnom úkone až po upozornení navrhovateľa ako otca, aby uviedol údaje o matke. Teda je na úvahu, či tak závažný právny úkon bez účasti matky dieťaťa, bol účinný slobodne, vážne, tak ako to vyžaduje § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka. Nelogickosť konania rodičov súd vidí aj v tom, že nebolo náležite vysvetlené z akého dôvodu došlo najprv k darovacej zmluve medzi rodičmi a K.. Q. a po veľmi krátkej dobe dochádza k tejto darovacej zmluve medzi K.. Q. a mal. dieťaťom. Za danej situácie preto súd dospel k záveru, že právny úkon nie je v záujme mal. dieťaťa, návrh v celom rozsahu zamietol.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

III. Obsah odvolania matky

8. Proti rozsudku podala odvolanie matka, namietajúc, že sú svojim procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd procesne pochybil v tom, že na žiadnom z pojednávaní nevykonal dôkaz, o ktorý oprel svoje rozhodnutie, a to konkrétne neoboznámil rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 5T/62/2019-339 zo dňa 27.01.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/24/2020 zo dňa 01.07.2020. Napadnutý rozsudok navrhla matka zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Ustanovený opatrovník sa vyjadril, že súd vykonal obširne dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že darovaná nehnuteľnosť je zaťažená ťarchou - záložným právom E. K., Q..A.. v celkovej sume 180.000,- eur. Ide o neobvykle vysokú sumu, ktorá by bola na ťarchu maloletej, možno aj neskôr v jej plnoletosti. Napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že súd zamietol návrh o schválenie právneho úkonu za mal. dieťa, konkrétne schválenie darovacej zmluvy, pri ktorej je predmetom daru nehnuteľnosť, zaťažená však záložným právom. Uvedenú ťarchu súd považoval za tak podstatnú skutočnosť, ktorá v záujme ochrany dieťaťa, bráni vyhovneniu návrhu. Záložné právo je akcesorickým záväzkom vo vzťahu k hypotekárnemu úveru, poskytnutému vo výške 180.000,- eur, pritom nie je v príjmových ani majetkových pomeroch rodičov mal. dieťaťa tento úver splácať. Prehlásenie brata maloletej, K.. M. Q., o tom, že bude splácať úver za maloletú, považoval súd za irelevantné a nedôveryhodné, poukazujúc na odsúdenie brata za spáchanie trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1, písm. g/ Trestného zákona a plynutie jeho skúšobnej doby.

12. V kontexte uplatnených odvolacích námietok vzhľadom odvolací súd nesprávne procesného postupu súdu prvej inštancie, keďže ten svoje rozhodnutie sčasti oprel o odsúdenie brata maloletej, pritom s rozhodnutiami trestných súdov účastníkov konania neoboznámil a neumožnil im vyjadriť sa k nim, hoc súd nimi disponoval. Nad rámec uvedeného je však súdu prvej inštancie potrebné vytknúť nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, plynúcu z nie dostatočného vyporiadania sa s rozhodujúcimi skutočnosťami preskúmanej veci.

13. Predmetom darovania maloletej sú nehnuteľnosti, ocenené znaleckým posudkom č. XXX/XXXX, vypracovaným znalcom T. O. Z., na sumu 399.000,- eur. Znalecký posudok je súčasťou súdneho spisu. Pravdivou je skutočnosť, že podľa predloženého listu vlastníctva č. XXXX je v prospech E. banka, a.s., zriadené záložné právo na pozemky parc. č. XXXX/X, XXXX/XX a stavbu súp. č. XXXXX, stojacej na parc. č. XXXX/X. Jedným dychom je však potrebné dodať, že v dnešnom hypotekárnom svete nie je záložné právo viaznuce na nehnuteľnosti ničím výnimočným, naopak, ide o štandardne využívaný prostriedok slúžiaci na zabezpečenie záväzku. Samotné záložné právo by v takom prípade nemalo vylučovať možný prospech z darovania nehnuteľnosti maloletej. Pozornosť je však potrebné upriamiť na proporcionality poskytnutého úveru v pomere k cene zaťaženej nehnuteľnosti. V tomto kontexte by sa povrchne dalo konštatovať, že cena nehnuteľnosti výrazne prekračuje sumu poskytnutého úveru a bez ďalšieho predstavuje majetkový prospech pre maloletú zhruba v sume 220.000,- eur, čo je nadštandard majetkových pomerov bežnej občianskej spoločnosti.

14. Neodmysliteľne je však v záujme prijatia spravodlivého súdneho rozhodnutia potrebné skúmať samotnú úverovú zmluvu, ktorá v súdnom spise absentuje. Súd prvej inštancie v zmysle uplatnenia vyšetrovacej zásady vyzval E. banku, a.s. na vyjadrenie sa k návrhu, resp. k záložným právam, tento procesný postup však odvolací súd nepovažuje za opodstatnený. Prioritne sa súd mal zaoberať zmluvnými stranami úverovej zmluvy, jej jednotlivými ustanoveniami a napokon aj samotným priebehom splácania úveru. Doposiaľ nie je odvolaciu súd známe, kto je dlžníkom z úverovej zmluvy, či sú to rodičia, brat, resp. tretia osoba. Súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nie je v možnostiach splácať úver za maloletú, ale nie je pritom zrejmé, či rodičia vôbec túto zmluvnú povinnosť majú. V naznačenom zmysle považuje odvolací súd skutkové zistenia údu prvej inštancie za nedostatočné.

15. V ďalšom rozsahu je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie považoval prehlásenie brata maloletej o tom, že bude splácať úver, za nedôveryhodné, a to pre jeho predchádzajúce odsúdenie, plynutie skúšobnej doby aj vzájomné vzťahy v rodine maloletej, najmä s poukazom na prebiehajúcu exekúciu, kde brat vystupuje v pozícii oprávneného a otec maloletej v pozícii povinného o vymoženie sumy 20.000,- eur. Ďalej však svoje úvahy súd nerozvinul a brata sa na jeho výsluchu ani nedopytoval na možnosti právneho zakotvenia jeho vyhlásenia. Odvolací súd má tým konkrétne na mysli možnosti brata postupovať v zmysle ust. § 531, resp. § 533 Občianskeho zákonníka o prevzatí dlhu, resp. prístúpení k záväzku, vyplývajúce z úverovej zmluvy, ak sám brat nie je z nej dlžníkom. Okrem toho má brat možnosť právne zakotviť svoje prehlásenie postupom podľa § 546 Občianskeho o ručení pohľadávky z úverovej zmluvy.

16. V ďalšom rozsahu možno uviesť, že ak brat má na to majetkové pomery, môže garantovať súdu svoje vyhlásenie aj prenesením záložného práva z darovaných nehnuteľností na iné svoje vlastné nehnuteľnosti, čím darované nehnuteľnosti očistí od ťarchy a prispeje tak eliminácii terajších obáv z možného ohrozenia maloletej v budúcnosti.

17. Ani jedným z vyššie uvedených právnych inštitútov sa súd prvej inštancie nezaoberal, čím podľa názoru predčasne a nepreskúmateľne zamietol návrh o schválenie právneho úkonu za maloletú, s možným následkom zmarenia podstatného prospechu maloletej. Odvolací súd berie na vedomie možno neštandardný predchádzajúci postup darovania nehnuteľnosti prvotne bratovi, s tým, že ten v krátkej dobe má previesť na maloletú. Je však povinnosťou súdu, aby chránil záujmy maloletej dostupnými právnymi inštitútmi a predchádzal tak akýmkoľvek špekulatívnym konaniam, ktoré v budúcnosti sú spôsobilé ohroziť maloletú. Ak sa toto ohrozenie nepodarí rozptýliť, návrh je potrebné zamietnuť.

18. Len na margo odvolací súd uvádza, že darovaním nehnuteľností zaťažených záložným právom sa maloletá stane ich vlastníkom, nie však aj dlžníkom z úverovej zmluvy. Splácanie úveru bude aj naďalej povinnosťou zmluvného dlžníka, nie maloletej, za ktorú by mal niekto splácať tento úver, či už rodičia alebo brat.

19. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril

žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je pritom v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ust. § 220 ods. 2 CSP dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje strane konania posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

22. Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru (z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. septembra 2006, sp. zn. I. ÚS 265/05).

23. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. mája 2007, sp. zn. IV. ÚS 14/07).

24. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa účastníkovi konania odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

25. Z tohto dôvodu pristúpil odvolací súd k zrušeniu napadnutého rozsudku postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Zvoleným procesným postupom odvolací súd usiloval o zachovanie dvojinstančnosti súdneho konania a súčasne o materiálne naplnenie práva účastníkov konania na súdnu ochranu.

26. Po vrátení veci je úlohou súdu prvej inštancie bezodkladne sa náležite zaoberať predostretými výhradami odvolacieho súdu a opätovne vo veci rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie súd odôvodní podľa požiadaviek zákonodarcu, uvedených v ust. § 220 ods. 2 CSP.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).